

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO INFRASTRUKTŪROS APSAUGOS, VIEŠŲJŲ VANDENS TIEKĖJŲ IR NUOTEKŲ TVARKYTOJŲ VALDYMO CENTRŲ ATSPARUMO DIDINIMAS

- Vandentvarkos infrastruktūra **YRA** priešiškos veiklos **taikinys**
- Pirmieji taikiniai yra ne didžiuosiuose miestuose ir ne didžiausi objektai

Pasaulyje 2024.08.14 16:32

Vokietijoje dviejose kareivinėse įtariamamas sabotžas: užterštas vandentiekio vanduo

CRIME | SWEDEN

Swedish police probe water sabotage attempt on Gotland

Timothy Jones with Reuters
03/03/2025

The water supply on the Baltic Sea island of Gotland came close to being shut off by unknown saboteurs, reports say. Damage to pumps in a lake was "not accidental."

Ukrainian arrested for sabotaging Polish water supply linked to earlier incident

A Ukrainian man arrested for intentionally damaging water supply infrastructure in the Baltic resort of Sopot attempted to sabotage another water supply a week earlier, it has been revealed.

Is Russia Trying to Poison Finland's Water?

Break-ins at water treatment plants are a prime example of gray-zone aggression. The Finns may never know who did it, but they must resist succumbing to fear.

By **Elisabeth Braw**, a columnist at *Foreign Policy* and a senior fellow at the Atlantic Council.

By mid-July, there had been 11 break-in attempts into Finnish water towers and treatment plants. "The break-ins reported this far have not been serious ones and not targeted against the most critical sites, which are more heavily secured, but the worrying thing is that the number of break-in has increased at this very moment," said retired Lt. Gen. Arto Raty,

Priemonė skirta vandenviečių, gręžinių, vandens gerinimo įrenginių, vandens rezervuarų, geriamojo vandens siurblių, valdymo centrų (t. y. dispečerinių) fizinei apsaugai didinti.

SĄLYGOS

- Šiai **regioninei** priemonei iš viso skiriama 47 mln. eurų ES lėšų.
- Lėšų tinkamumo pradžia, kai bus suderintas EK pateiktas 2021-2027 investicijų programos keitimas (pateiktas 2025-12-18), kuriame įtrauktas naujas prioritetas, skirtas šiai priemonei. Todėl dar gali būti pakeitimų dėl finansavimo sąlygų.
- 2026-02-15 planuojama parengti regioninės priemonės finansavimo gairių projektą derinimui darbo tvarka.
- Planuojama, kad EK 2021-2027 investicijų programos keitimą, patvirtins iki 2026-04-18, tada finansavimo gairės bus pateiktos derinti TAIS.
- 2026-05-15 planuojama patvirtinti finansavimo gaires.

SĄLYGOS

- Sutartys turės būti pasirašytos vėliausiai iki 2027-12-31.
- Projektai turės būti baigti iki 2030 metų pabaigos.
- Planuojama, kad ES lėšomis finansuojama projekto dalis (finansavimo intensyvumas) sudarys 95 procentus.

Finansuojamos veiklos

- Pagrindinė sąlyga teikiant projekto įgyvendinimo planą, turi būti patvirtintas **Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planas** (toliau –įmonės saugumo planas).
- Finansuojamos veiklos, kurios numatytos įmonės saugumo plane (pavyzdžiui: perimetro saugos, pastatų apsaugos, objektų apsauginės signalizacijos, vaizdo stebėjimo, apšvietimo, pavojaus signalizavimo ir įeigos kontrolės sistemos, vandens toksinio užteršimo fiksavimo priemonių įrengimas). Įmonės galės pasirinkti prioritетines priemones, objektus, nes visoms priemonėms nepakaks lėšų.
- Nebus finansuojami nuotekų tvarkymo objektų fizinės apsaugos priemonės, išimtis, jeigu fizinės apsaugos priemonės taikomos valdymo centrui, kuris susijęs tiek su geriamojo vandens tiekimo, tiek su nuotekų tvarkymo infrastruktūra.

Finansuojamos veiklos

- Nebus finansuojama ginkluotė.
- Nebus finansuojama įranga, kuri reikalinga veiklos tęstinumo užtikrinimui (pavyzdžiui: nepertraukiamo energijos tiekimo sistemos, elektros generatoriai), alternatyvių vandens tiekimo priemonių įsigijimas.

STEBĖSENOS RODIKLIAI

- **Viešieji vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, kurie investuoja į saugaus vandens tiekimo užtikrinimo priemones, siekiant padidinti įmonių veiklos atsparumą.**

Skaičiuojamas projektus įgyvendinusių įmonių skaičius.

- **Įdiegtos vandenviečių, viešųjų vandens tiekėjų, nuotekų tvarkytojų valdymo centrų apsaugos priemonės.**

Skaičiuojamos konkrečios apsaugos priemonės konkrečiame objekte. Pavyzdžiui: konkrečios vandenvietės aptvėrimas, reikalavimus atitinkanti tvora, bus viena įgyvendinta priemonė.

Klausimai - atsakymai

- Gautas klausimas, ar bus skiriamas finansavimas vandentvarkos objektams, kur nėra suformuoti žemės sklypai. Kadangi darbai nesuformuotuose žemės sklypuose neatitinka teisės aktais formuojamos logikos, pirmiausia turėtų būti suformuoti žemės sklypai.
- Gautas pasiūlymas numatyti atskirą ir/ar papildomą finansavimą paviršinio vandens, iš kurio gaminamas geriamasis vanduo, apsaugai. Dėl ribotų lėšų neplanuojama numatyti finansavimo paviršinio vandens, iš kurio gaminamas geriamasis vanduo, apsaugai.
- Dėl valdymo centrų (dispečerinių) durų, langų keitimo: jeigu keitimas įtrauktas į įmonės saugos planą, planuojama, kad bus tinkamos išlaidos, tačiau viso pastato remonto darbai - netinkamos išlaidos.

Mokymai

- Po 2 viešųjų vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų atstovus yra pakviesti į **Aplinkos ministerijoje vasario 3 - 5 d.** vyksiančius praktinius mokymus apie Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planų rengimą.
- Tikimės, kad šie mokymai padės sklandžiai parengti saugumo planus, geriau pasiruošti ir užtikrinti reikalavimų laikymąsi bei tinkamą saugumo priemonių įgyvendinimą.

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

Ačiū už dėmesį